

ders vond. Mocht hierin een keer ten goede komen!

Tot hertoe is alleen „de Christelijke Vereeniging van de Vrienden“, of der Kwakers, de eenige die officieel op hare jaarvergadering, in Mei te Londen gehouden, moedig tegen den oorlog in Zuid-Afrika getuigde. In een manifest wijzen zij er op, dat de gevoerde oorlog de jammerlijkste gevolgen na zich sleept. Immers niet alleen werden verwoestingen in het vijandelijke land aangericht, maar ook het zedelijk peil van het Engelsche volk werd verlaagd, terwijl de hartstochten van haat en wraak ontkeend zijn. Een huichelachtige beschaving spreekt daarbij van broederschap, maar oecfent daden van geweld uit. De kerken worden in dit stuk vermaand, zich bewust te zijn van hare hooge roeping in deze, terwijl het slot luidt: „Hij die gekomen is om te genezen die gebroken zijn van hart en om aan de gevangenen vrijheid te schenken, eischt van ons, Christenen, dat wij een einde maken aan de tooneelen van verwoesting en doodslag, en dat wij door barmhertigheid de wonden, door den oorlog geslagen, genezen.

Gemengd nieuws.

Herder en leeraarschap boven professoraat. Toen in de maand Juni te Montauban het herinneringsfeest van de stichting der hogeschool gevierd werd, schreef de hoogleraar Pédérat, die door hoogen leeftijd verhrinderd was, om de feestelijke vergadering bij te wonen, o.a. het volgende dat op genoemde vergadering zou voorgelezen worden:

„Daniel Encoutre stelde, niettegenstaande hij nu een geleerd man was, het predikant bij hem voor. Toen hij in de faculteit een proef van een student gehoord had, ziede hij tot dezen: „Ik heb u slechts één opmerking te maken: als ik even goed prediken kon als gij, zou ik mijn professorale toga aan den kapstok hangen, en een predikantstoga aandoen!“ Ik heb niet gehoord, zoo voegt de oud-hoogleraar er bij, dat een ander hoogleraar ooit een dergelijke opmerking aan een student gemaakt heeft.“

Wij vernamen van een predikant in Nederland, dat hij, tot het professoraat geroepen zijnde, daarvoor bedankte. Tot zijne vrienden sprak hij toen uit: Men wilde mij van koning keizer maken, doch ik heb daarvoor bedankt. Later liet echter deze predikant zich eene benoeming tot professor toch welgevallen.

De melancholien te Almarah. De predikant G. M. Bullock, die zich in noordelijk Engelsch-Indië wijdt aan de verpleging van melancholien, geeft, terwijl hij in Engeland vertoef, belangrijke mededeelingen omtrent zijn arbeid onder deze ongelukkigen. Wanneer men hem vraagt, of hij niet bang is om ook melancholisch te worden, antwoordt hij ontkennend, omdat hij zich niet noodeloos aan de heesametting blootstelt, en hij niet vreest, om datgene, wat de gevolgen van zijn werk voor hem persoonlijk kunnen zijn, te aanvaarden. Het hospital, dat hij bestuurt, verzorgt 129 lepralijders. Zestig jaren geleden kwam een Schotsch vaandrig met zijn regiment in het district. Er waren daar toen vele melancholien, die aan den weg bedielden, en daar bij medelijden had met de lijdens aan deze vreeselijke ziekte, gaf hij hun almoezen. Maar hij deed de ervaring op, dat dit niet de beste manier was, om de ongelukkigen te helpen. Hij liet daarom enige hutten bouwen, waarin hij gedurende een tiental jaren twaalf melancholien van voedsel en kleding voorzag. In 1830 nam de heer Budden, die aanstonds begreep, dat de hutten door een hospital moesten vervangen worden, deelen arbeid over. Daarna wijdde Dr. Bullock zich aan de melancholien. Sedert 1864 is men aantekening gaan houden van de ongelukkige lijdens die in het asyl in Almarah in Noord Indië verpleegd worden, en het is gebleken, dat 1032 melancholien daarin werden opgenomen. Van dit getal gingen 307 tot het Christendom over.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

UITGEHOLPEN.

XXIV.

Vol gedachten keerde Nikolaas aan boord van „de Zwarte Arend“ terug. Men had het daar druk, want er was geen tijd te verliezen, wilde men althans nog eenigen winst behalen, door handel met de inlanders. Nikolaas was thans meer dan blij, dat hij in dertijf zijn post als carga had kunnen neerleggen. Immers dat ontsloeg hem ook van den plicht, om thans zich met de lading en den verkoop bezig te houden.

Na kort beraad besloot Nikolaas, aan den scheepsmans zijn ontzag te vragen. Toen hij dat echter deed, zette'n de kapitein zowel als de opperkoopman zeer lange gezichten. Zij hadden den dokter liefst behouden, die op reis een zeer bruikbaar mensch was gebleken, en die „van alle markten thuis“ was. Zoo trachtte men hem dan op alle manier te behouden. De opperkoopman stelde hem voor, dat hij, als hij bleef, behalve zijn geld, nog een aandeel in de winst zou krijgen. Doch Nikolaas bedankte, wellicht ook wijl hij van de winsten geen groote verwachtingen had. Kapitein Seneschal wees hem er op, hoe hij moeite zou hebben, een schip te vinden dat hem medenam, en wat dan?

Doch het een noch het ander was in staat om Nikolaas tot blijven te bewegen. „Hij en hadde lust noch couraige om op „den Arend“ te blijven.“ Later zou hem blijken, dat dat tot zijn geluk geweest was. Want die „Arenden“ waren ook verder rechte ongeluksvogels. Kort nadat de handel met de inlanders was begonnen, geraakte de bemanning in hevigen twist met de Bantams. 't Liep zelfs zoo hoog, dat de Bantamers verraderlijk werden gevangen genomen, eenigen werden gedood en anderen mishandeld. Kortom, ik zou wel een boek kunnen vullen, met het verhaal van de „perijckelen ende tegenspoeden“, die na al hetgeen reeds geleden was, de schepen nog trof. Doch Nikolaas was toen niet meer bij de Nieuwe Compagnie in dienst. Hij had zijn verdiende geld ontvangen en was vertrokken.

Waarheen? Dat is licht te begrijpen. Bantam was nu juist toen der tijd geen plaats voor een Hollander om er een bovenhuis te huren, en evenmin om er bij iemand in den kost te gaan. Nikolaas althans had noch op 't een noch op 't ander plan en recht zoodra mogelijk Louw den Korte weer op, tencinde met hem te raadplegen.

Louw was aan boord van de „Dordrecht“ een welgezien persoon, ook bij den kapitein. Zoo kostte het hem dan weinig moeite dezen laatste over te halen, Nikolaas eens bij zich te laten komen. Louw had verteld wie Nikolaas was, en de kapitein ontving den ander zeer hoffelijk. 't Duurde niet lang of Nikolaas ontdekte tot zijn groote blijdschap, dat deze gezagvoerder, wiens naam niet duidelijk wordt gemeld, een geheel ander was, dan die van „de Zwarte Arend“. De schipper van de „Dor-

drecht“ namelijk was een man, die God vreesde; dat bleek duidelijk in den loop van 't gesprek. Hij luisterde opmerkzaam toen Nikolaas 't verhaal deed van zijn jongste rampspoedige reis. En toen het uit was, kon Nikolaas het best verdragen dat de gezagvoerder zei:

„'t Zou mij niet verwonderen, vriend, als de Heere u op en door die reis veel heeft willen leeren. Dikwijls komen we dat eerst later te verstaan. In alle geval moogt ge Gode wel dankbaar zijn, die u uit zoo vele gevaren heeft verlost en tot hertoe gebracht heeft.“

Daarmede was Nikolaas het van heeler harte eens, en hij kon er naar waarheid bijvoegen, dat hij niet vergeten had, te doen, wat de kapitein hem nu voorstelde. Niet alle menschen, die door God uit grooten nood en van veel gevaar zijn bevrijd, kunnen hetzelfde getuigen. Ook is er veel „dank“, die wel beschouwd, den naam, dien hij draagt niet verdient. B.v. als men iemand hoort uitroepen: „Dat is Goddank alweer voorbij.“ Dat is geen danken, maar veelal een lichtzinnig en ijdel gebruik van Gods naam. De wesenlijke dank woont in het hart, en uit zich met eerbied.

De kapitein vroeg nog 'teen en ander, ook of Nikolaas bepaald niet verder op „de Arend“ blijven wou. Dat bleek zoo te zijn. Onze vriend verklaarde ronduit, dat het op een schip zoo wrak, zoo slecht voorzien, en waar onder het volk zulk een opstandige geest heerschte, niet was uit te houden.

'tWerd Nikolaas vergund den nacht op het Hollandsche schip door te brengen. Den volgenden dag liet de kapitein hem weer roepen, en zei:

„Vriendliep, we moeten tot een besluit komen, geloof ik. Luister eens: Uit al wat ik u heb begrip ik, dat ge een man zijt die God vrees en daarbij iemand die voor zieken voortreffelijk weet te zorgen. Ik heb dat achterom gehoord. Nu zou ik zeggen, blijf op mijn schip als dokter. Maar ik kan je niet aannemen, heerschap, zonder dat de admiraal het goedvondt, en die zit heel in de Molakken, geloof ik.“

„Die is dus moeilijk te bereiken.“

„Ja, ik wacht nu brieven van hem, maar als ik die heb, zullen we ook weg. We hebben al lading in.“

„Ge gaat dus weer naar 't vaderland?“

„Ja, en nu stel ik dit voor. We hebben geen dokter aan boord. Want vroeger hadden we er één voor onze drie schepen, en twee blijven er nog met den dokter.“

„Nu dacht ik“, vervolgde de kapitein, „kon je met ons meegaan, en als dokter dienst doen. Ik zal het den admiraal laten vragen, en wel hooren of hij het goedvondt. Ik twijfel daar niet aan. Maar in alle geval moet ge teekenen heerschap, dat als het niet goed is, je zelf je overtocht betaalt.“ 't Zou dus kunnen wezen, dat je als dokter dienst doet en niets kreeg, en voor je zelf betalen moest. Evenwel, ik neem graag op me, als je 't aannemt de geïskosten als 't noodig is, te vergoeden. Want hier van je toch kwalijk blijven. Wat zeg je er van?“

Nikolaas kon niet anders doen dan toestemmen, verblijd dat de Heere hem zulk een goeden weg opende, om naar het vaderland terug te keeren. Hij dankte den kapitein recht hartelijk, en deelde met blijdschap aan Louw den Korte mee, wat besloten was. Een paar dagen later kwamen de brieven van admiraal Van Neck en reeds den volgenden dag verliet de Dordrecht de reede van Bantam en zette koers naar het vaderland. Nikolaas turde naar het lage strand tot het uit zijn oog verdween, en ging toen naar beneden met het vaste voornemen, om zich nooit meer naar de Oost in te schepen zonder meer te weten dan toen hij met de Arenden vertrok.

AAN VRAGERS.

Op de vraag van W., wat een bloemenurk werk is, diene, dat gelijk bekend is, de eene bloem op een anderen tijd van den dag haar kelk onthult of sluit, dan de andere. Plant men nu bijv. een kring bloemen, die dat enigzins in geregelde volgorde doen, dan kan men, lettende op de tijden wanneer dat geschiedt, ongeveer daaraan weten hoe laat het is.

't Is natuurlijk meer een aardigheid. Want heel juist „loopt“ zoo'n klok nooit, er is ook nog al veel „reparatie“ bij noodig, en men moet altijd naar den tuin loopen om er op te kijken. Of het mogelijk is, is een saam te stellen, die al de twaalf uren aanwijst, betwijfel ik zeer.

HOOGENBIRK.

Gezondheids-Gezindheid.

Gezondheids-Gezindheid.

BEROEPEN: Oudekerk, O. Casemier, te De Krim. — Geesteren en Gelselaar, J. Lugtheid, te H. I. Ambacht. — Schooneboek, J. Meijer Jr., te Zalt Bommel.

AANGENOMEN: Gees, G. H. Dijkstra, cand. te Kampen. — Werkendam, A. N. G. Kapteyn, te Leerdam A.

BEDANKT: Halfweg en De Lier, B. Wielenga te Westmaas. — Lollum en Waaxens, P. Zijlman, te Hengelo.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Ter Aa, J. E. van der Valk, cand. te Amsterdam. — Elberveld, B. Lutje, te Groningen. — Borne, P. J. Couvée, te Elkerse.

BEDANKT: Roden, J. Stehouwer, te Huitenspost. — Helenaaven en Moerdijk, J. E. van der Valk, cand. te Amsterdam. — Hoedekenskerke, B. J. Geerling, cand. te Wierden. — Polbroek, J. Vonk, te Oldebroek.

Onder vriendelijke dankbetuiging aan zoovele geabonneerden die ons de verschuldigde abonnementsgelden over het afgelopen kwartaal reeds toezonden, nemen wij de vrijheid, hen, die dit nog niet deden, beleefde te verzaken zulk alsnog **uiterlijk den 20sten dezer** te doen en hun postwissel te adresseren aan

De Administratie van „De Heraut“ Amsterdam.

De abonnementsprijs is voor De Heraut f 1.20 per kwartaal.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Juli 1901.

Advertentien.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

ORCEL-
Opruiming, tegen verlaagden prijs.
BREEBAART'S
ORGELHANDEL,
tijdelijk 21, DANRAK 24,
AMSTERDAM.

GELDNOOD!

Door het bestuur der Ned. Vereniging van Vrienden der Waarheid, is onder hartelijke dankzegging voor het bestaande tekort ontvangen, van: Meij. J. M. S., uit oude betrekking, f 1.50; J. J. te P., f 1.50; door br. S. Broekema, van de Geref. Kerk te Houtwerd f 2.—; van G. J. L. te L., f 5.—; door Br. D. v. d. Eikhof, van de Geref. Kerk te Haarlem C f 10.—; van de Wed. J. C. v. O. te H. f 1.—; van de Geref. Kerk te Leiderdorp f 10.—; door br. J. v. d. Heide, gevonden in de collectie van de Geref. Kerk te Reeuwijk f 0.50, en voorts van S. W. te Rotterdam, namens eene overledene, ter voldoening van eene sekere verplichting, f 144.—

Ons beroep op onze oude vrienden was niet tevergeefs; de Heere heeft getoond dat onze arbeid nog niet vergeten is.

Namens het Bestuur,
Dr. F. L. RUTGERS, Voorzitter.
Ds. B. VAN SCHULLEN, Vice-Voorzitter.
G. H. A. GROSHOEDE, Secretaris.
J. IJSEBRAND, Penningmeester,
Koninginneweg 187.

Vraagt:
Packard-Orgel
met HARP en PUP-DIAPASON.
De schoonste registers voor Solo-spel.
BIJ
GOLDSCHMEDING,
Warmoesstraat 141
of
Kelzersgracht 305,
AMSTERDAM,
en bij H. H. Agenten.

WERKEN van Dr. A. KUYPER.

Dagen van Goede Boodschap.

- I. In den Kerstnacht.
- II. De Paaschmorgen (met Goeden Vrijdag).
- III. Op den Pinksterdag (met Hemelvaartsdag).
- IV. Ond- en Nieuwjaar.

Prijs per deel. . . . . f 1.20 ingenaaid; f 1.75 gebonden.
Per stel van 4 deelen. . . . . f 3.60 „ „ 5.60 „

Tractaat van den Sabbath
HISTORISCHE DOGMATISCHE STUDIE
1890.
Prijs f 1.00 ingenaaid; f 2.10 gebonden.

Het werk van den Heiligen Geest.
DRIE DEELLEN.
Ingenaaid f 7.50; geb. in één band f 8.90.

VERJAARDAGALBUM,
met motto's uit de werken van Dr. A. KUYPER.
In prachtband f 1.90

De vleeschwording des Woords.
Prijs ingenaaid f 1.90; gebonden f 2.40

E Voto Dordraceno.
Toekichting op den Heidelbergischen Catechismus.
4 deelen met register.
Prijs f 25 — ingenaaid; f 30. — gebonden.

Encyclopedie der Heilige Godgeleerdheid.
Deel I. Inleidend deel. — Deel II. Algemeen deel. — Deel III. Bijzonder deel.
Prijs compleet:
Ingenaaid f 16.75; gebonden f 21.25

Het Calvinisme.
Het Calvinisme en de Historie. — Het Calvinisme en de Religie. — Het Calvinisme en de Staatkunde. — Het Calvinisme en de Wetenschap. — Het Calvinisme en de Kunst. — Het Calvinisme en de Toekomst.
Prijs ingenaaid f 2.50; gebonden f 3.25.

Zijn uitgang te Jerusalem
MEDITATIËN
over het lijden en sterven onzes Heeren.
Prijs f 1.90. — In stempelband f 2.40.

Als gij in uw huis zit.
Meditatiën voor het huiselijk leven
TWEDE DRUK.
Prijs f 1.25 ingenaaid; f 1.75 gebonden.

Naamloze Vennootschap
BOEKHANDEL
VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.
Pretoria.

Koloniale-Werving. Handgeld f 200.—
bij het aangaan van een vrijwillige verbintenis voor ZES jaren.

Aanbrengend: TWINTIG GULDEN.

Men mede zich aan: Vrijwilligers en Militieplichtigen met onbepaald verlof, bij den Commandant van het Koloniaal Werfdepot te Harderwijk of bij een der plaatselijke of Garnizoens Commandanten; Militieplichtigen, onder de wapenen, bij hun onmiddellijke chef.

Van de uithetale Handgelden werden in het vorige jaar, door bemiddeling der Administratie van het Koloniaal Werfdepot en MET GOEDVINDEN der aangenomenen gezonden aan hunne Familien f 10108.—, aan hunne Creditoren f 1542.—, Totaal f 11650.—.

Wed. P. VAN EYK & ZONEN,
(voorheen JOHANNES KRAMER & Co.),
Dam 15-17 en Vijgendam 12.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

EXCELSIOR.

Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk

ONDER REDACTIE VAN

A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

Prijs per jaargang (12 nummers à 16 pagina's en 12 nummers à 8 pagina's) f 3.50.

INHOUD van het Nr. van 7 Juli 1901: De gelijkenissen onzes Heeren; In weg en woud; Het Liverpool van Indië (met plaat); Bruijloftalied; Twee waarlijk grooten; Correspondentie; De thien geboden des Heeren. . . ; Een oud en nieuw lied; Stijlbloemen.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Kelzersgracht 547 en 549.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen

KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

Homoeopathische Apotheek

ALBERT SOMMER,

Duitsch gediplomeerd Apotheker.

Hetigenweg, hoek Singel, Amsterdam.

Alle mijne geneesmiddelen komen in den handel onder nevensstaand handelsmerk. Ik verzoeke dus mijne clientele wel te willen letten op dit fabrieksmerk en tevens op het etiket der flesschen, dragende den naam der firma:

Homoeopathische Apotheek ALBERT SOMMER, Amsterdam.

In geval een van beide op eenig voorwerp ontbreekt, kan ik voor de deugdelijkheid niet instaan.

HUISAPOTHEKEN MET 25 MIDDELEN EN HANDLEIDING f 5.50.

Bij den Uitgever K. LE COINTRE, te

Middelburg, is verschenen de 1ste afl. van:

Hanna en haar Lofzang.

Een twaalftal praktische Schriftbeschouwingen, uitgesproken door

J. D. v. d. VELDEN,

Bedienaar des Woords te Klundert.

Compl. in 6 afl. à f 0.15. Bij verschijning in stempelband f 1.30. Buiten teekening wordt na verschijning de prijs bepaald op f 1.—, in stempelband f 1.40.

GENESIS. Uitlegging van JOHANNES CALVIJN. Uit het Latijn door S. O. LOS, Bedienaar des Woords te De Lier. Met een inleiding van Dr. H. BAVINCK, 2e deel. Thans compleet in 2 dln. à f 2.90.

J. Calvijn's Werken.

Verklaring van het boek Genesis en Psalmen benevens van het Nieuwe Testament. Uit het Latijn vertaald of met voorrede van de H.H.: Ds. LOS, Dr. BAVINCK, Ds. BOER KNOTTNERUS, Prof. BRUMMELKAMP, Dr. FRANSSEN, Ds. WIELINGA en Ds. DONNER.

12 deelen, gebonden in 12 prachtige uniforme solide linnen stempelbanden. Nieuw exempl. Prijs f 48.50, aangeboden voor f 37.50, door

J. WHISTERS, te Utrecht.

VERSCHENEN:

De TWEEDE (goedkope) Druk van

Dr. H. BAVINCK,

De Offerande des Lofs.

Prijs Inge. f 0.90. Geb. f 1.25.

Uitgave FRED. H. VERSCHOOR, Den Haag.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen

Voor de Vereeniging:

Aan Legaten:

Door den heer R. D. Hoornstra, te Makkum, van wijlen den heer A. L. Kool f 500.

Aan Contributiën:

Door den heer H. J. Tichelman te Tholen f 6; door den heer A. P. J. Buys, te Oude-water f 19.25, uit Hoekkoop f 8.50, samen f 27.75; door den heer M. W. Camping te Exmorra f 5; door Ds. R. J. W. Rudolph te Leiden air. f 12.75.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit):

Van de Geref. kerk te Zutphen (halve coll.) f 11.74; van idem te Epe (halve coll.) f 1.90.

Aan Schenkingen:

Door den heer J. v. d. Heijden, te Reeuwijk, gevonden in de collecte f 1.25.

Voor de Medische Faculteit:

Door den heer A. P. J. Buys te Oudewater f 1.

S. J. SEEFAT,

Hilversum. Penningmeester.

Boek- en Courantdruckerij:

DE ROEVEN KUBBER & BAKERS,

Amsterdam.

Dit blad is
Bijdragen
aan de
Inzendingen
kunnen voor

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En

„En